

Wandelroute Aderven in Oisterwijk

Waar: [Bezoekerscentrum Oisterwijk](#)

 52 minuten 2,6 km

Over de route

Korte wandeling door een rustig deel van het bos, twee vennen waar je kunt genieten van futen, wilde eenden en dodaarzen. Binnen drie kwartier ben je weer opgeladen!

Volg tijdens je wandeling de groene pijlen.

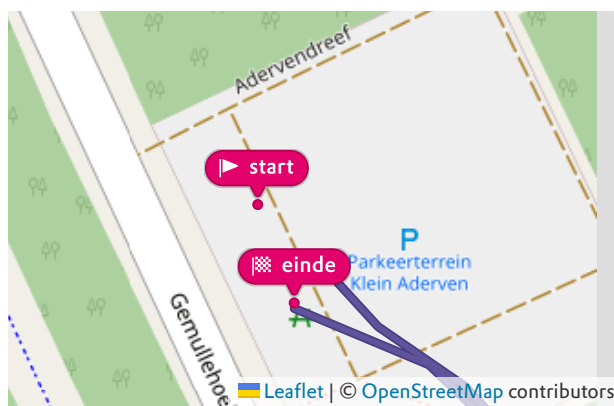
Kaart

Waar kun je starten

Parkeerplaats Adervendreef

📍 Adervendreef 4, 5062 ST Oisterwijk (NB)

Wat kom je onderweg tegen?

1. Klein Aderven

Vrijwel direct na de eerste bocht op de route, ontdek je het eerste ven : het Klein Aderven. We zijn niet honderd procent zeker waar de naam vandaan komt. Er bestaan namelijk twee verklaringen. Je kunt zelf bepalen welke jij het meest geloofwaardig vindt.

De naam kan verwijzen naar de wateraders die onder in de bodem zitten. Een andere verklaring is dat 'Ader' een verbastering is van adder, een slang die hier in Brabant niet meer voorkomt.

Door de aders in de bodem varieerden de natte wateromstandigheden behoorlijk, waardoor boeren hier moeilijk hun gewassen konden verbouwen. Vroeger had men de neiging om dit soort plekken een negatieve naam te geven. Het woord 'adder' past daarbij prima. Net zoals bij de Duivelsberg, die haar naam aan dezelfde omstandigheden dankt en richting het westen, in het verlengde van het Klein Aderven ligt.

2. Stille oorlogsherinnering

Als je nu over het Adverven heen kijkt, dan is het je lastig voor te stellen dat hier aan het einde van de Tweede Wereldoorlog zich een drama voltrok.

Hein Schut zat ondergedoken bij zijn broer Theo in de landbouwenclave Balsvoort, hier vlak bij op de Kampina. Samen met zijn andere broer Bernard hielp hij andere onderduikers. Totdat ze door Duitsers opgepakt werden. Bernard werd neergeschoten tijdens zijn vluchtpoging. Hein Schut werd in Oisterwijk gemarteld en uiteindelijk hier bij het Klein Aderven doodgeschoten. De inkerving in een boom hier vlak bij is een stille herinnering aan hem en een andere krijgsgevangene, met de naam Gijs Schellen.

Wil je de plek zien waar Bernard en Hein Schut onderduikers aan onderdak geholpen hebben? Download dan de Logtsevelen route (geel) op de Kampina. Die wandeling voert je langs de voormalige landbouwenclave waar de familie Schut woonde.

3. Watervogelparadijs

Ons advies: ga eens lekker zitten en geniet voor een moment van al het moois dat de natuur te bieden heeft. Het water, de stilte, het bos.

Speur op het ven naar watervogels zoals de dodaars, fuut en wilde eend die er regelmatig zitten.

Dotje

Wij zeggen in de volksmond meestal doo-daars, maar eigenlijk is het dod-aars. Het vogeltje dankt zijn naam namelijk aan het witte dotje dons op zijn kontje.

Waterlelies

Zomers bloeien hier witte waterlelies, in de andere seizoenen zie je de grote bladeren drijven. Het zijn prachtige bloemen, maar Natuurmonumenten is eigenlijk niet zo blij met deze waterplant. Het Klein Adverven is net als veel andere vennen in Oisterwijk van oorsprong een ven met voedselarm water. Daar horen bijzondere planten bij zoals zonnedauw en moerashertshooi.

De waterlelie is juist een soort die voorkomt in voedselrijk water. Een teken dus dat de waterkwaliteit niet is zoals het hoort! Bovendien groeit de waterlelie snel, waardoor hij andere waterplanten verdringt en ook dat is zonde. Voor een gezonde en sterke natuur is afwisseling van planten en dieren nodig. Desondanks snappen we dat het een prachtig tafereel biedt.

4. Eiken en sparren

In dit deel van het bos kun je verschillende 'bostypen' ontdekken, van eikenbos tot fijnsparren. Het sparrenhout werd vroeger gebruikt om pallets en meubels van te maken. Verder wandel je hier door een gevarieerd bos.

Variatie is goed voor de natuur

Natuurmonumenten zet zich in voor een gevarieerd bos, omdat dit de natuur gezonder en sterker maakt. Een afwisselend bos bestaat uit verschillende loof- en naaldbomen, struikgewassen, grassen en kruiden, open plekken en dood hout. Door de variatie in soorten groen van verschillende leeftijden en verschillende hoogtes, vinden veel insecten, zoogdieren, vogels en paddenstoelen er hun plek. En meer planten en dieren, betekent een gezond bos dat tegen een stootje kan!

5. Houthakkers

In de Oisterwijkse bossen komen tegenwoordig maar liefst vijf soorten spechten voor. Het is een prachtig resultaat na tientallen jaren natuurbeheer. Luister dus goed en kijk om je heen of je er eentje hoort, want die kans is best groot!

Er zijn drie spechtensorten die veel van elkaar weg hebben, met een zwartwit verenkleed met rode accenten: de kleine, de middelste en de grote bonte specht.

De andere twee zijn veel duidelijker te onderscheiden. De zwarte specht heeft een opvallend 'rode hoed', verder is hij pikzwart. Maar het is vooral zijn formaat dat opvalt. Met zijn 40-45 centimeter is hij veruit het grootste familielid! En de groene specht valt niet alleen op door zijn groene verenkleed, ook zijn 'lachende' roep valt niet te missen.

6. Op de grens

Je gaat hier linksaf, maar als je rechtdoor kijkt, zie je de auto's voorbijkomen over de Scheibaan. Aan deze weg zit veel horeca, dus als je iets wilt drinken of naar het toilet wilt, dan kun je ook rechtdoor lopen en later weer terugkeren.

De Scheibaan was ooit de grens tussen gemeente Haaren en gemeente Oisterwijk, vandaar de toepasselijke naam. Die grens is bijzonder goed te zien. Aan de ene kant zit bebouwing, want Haaren vond het namelijk prima als er langs de Scheibaan gebouwd werd. Gemeente Oisterwijk hield het liever groen en liet juist geen bebouwing toe. Niet voor niets heeft Oisterwijk de bijnaam Parel in 't groen. Op 1 januari 2021 vond een herindeling plaats en sinds die datum hoort Haaren bij gemeente Oisterwijk, dat nu vier kernen kent. Moergestel, Heukelom, Haaren en Oisterwijk zelf.

7. Staalbergven

Je staat hier aan de rand van het Staalbergven. Dit ven dankt zijn naam aan de voormalige eigenaar. Nu is het voor de helft een recreatieplas waar bezoekers zomers een frisse duik kunnen nemen. Het zwemgedeelte ligt helemaal aan de overkant.

Het Staalbergven is in 2004 goed schoongemaakt en is nu de thuisbasis van de zeldzame waterplant grote biesvaren. En dat is bijzonder, want deze plant komt in Nederland maar op een paar plekken voor!

8. Uit de ijstijd

Je loopt nu langs het Groot Aderven, de grote broer van het Klein Aderven. Het is een mooi langgerekt ven dat na de laatste ijstijd is ontstaan door winderosie. De wind blies het zand weg, waardoor er een ondiepe kuil ontstond. Deze vulde zich later met regenwater. Bijna alle vennen in Oisterwijk zijn op deze manier ontstaan. Je kunt dat heel goed op de kaart zien. Ze liggen namelijk allemaal in de richting zuidwest-noordoost, in de meest voorkomende windrichting in ons land.

9. Stikstof

Kijk eens naar de overkant van het Groot Aderven. Zie je de dicht begroeide oevers? Langzaam maar zeker wint deze begroeiing aan terrein en groeit het ven langzaam dicht. Dit is eigenlijk een natuurlijk proces, maar door stikstof van bijvoorbeeld verkeer en landbouw wordt dit versneld. Daar komt bij dat er veel hoge bomen langs de oevers staan. Ook zij zorgen ervoor dat het dichtgroeien sneller gaat. Wind zorgt er namelijk voor dat de boel in beweging blijft en hierdoor krijgen zaden geen kans om te ontkiemen. Maar de bomen houden de wind tegen, waardoor zaden in de luwte rustig kunnen uitgroeien tot volwassen planten.

Om het unieke karakter en de bijzondere vennen-natuur te beschermen, maakt Natuurmonumenten de oevers regelmatig schoon en vrij. Alleen dan kunnen we blijven genieten van dit prachtige landschap.

Vanaf hier kun je de route vervolgen naar de parkeerplaats. We hopen dat je hebt genoten van dit ommetje rond twee mooie vennen.